

Un passeig pels cinc segles de Monedero

"Apel·lar a la història per justificar el manteniment de l'estatus polític de Catalunya ignora la nostra personalitat col·lectiva i evita el mínim rigor discursiu d'un dirigent polític"

http://www.elsingular.cat/cat/notices/2015/03/un_passeig_pels_cinc_segles_de_monedero_107166.php

via @elsingular

[Francesc de Dalmasas](#)

Benvolgut professor Monedero,

He escoltat amb atenció l'entrevista que us van fer a TV3 el propassat 12 de març. Us voldria dir que m'ha sorprès la vostra decidida defensa de la unitat de l'estat fonamentant-la en un profundíssim raonament: **cinc segles d'aventura comuna entre Catalunya i Espanya**. Atenent a la vostra trajectòria acadèmica potser no us podem acusar d'illetrat i tampoc no voldria ser injust pressuposant malícia en el vostre comentari, per la qual cosa només podem assumir que els vostres coneixements d'història tenen **una curiosa llacuna** que afecta, precisament, els cinc segles a què tan alegrement heu fet referència.

Us proposo, amb tota la humilitat, un breu passeig per les principals fites d'aquests cinc segles d'aventura comuna per tal que, si ho considereu oportú, reflexioneu o rectifiqueu la vostra beatífica opinió. Dic breu perquè la primera versió d'aquest article anava molt més enllà del que poden i han de suportar les persones que llegeixen aquesta columna i m'ha tocat retallar-la força. Per això ha quedat una mena de cronologia poc cartesiana però, espero, prou significativa. En tot cas, quedo a la vostra completa disposició per si voleu aprofundir en algun apartat d'aquest tomb per la història.

Heu dit cinc segles, oi? Doncs som-hi:

L'any 1496 comença l'exclusió dels catalans del comerç amb Amèrica, que des d'aquell moment queda reservat als súbdits de Castella i Lleó. Aquesta exclusiva és ratificada el **1504** en el testament d'Isabel la Catòlica.

El virrei de Catalunya, Duque de Feria, adreça un escrit l'any **1629** al rei Felip IV aconsellant-li separar el Rosselló de Catalunya: "(...) sería una gran pérdida para ellos la división, porque sólo ella enflaquecía todas las causas que tienen a los catalanes tan confiados y sobre si; porque por este medio se reducía la provincia a ser menos extendida, a ser de menos gente y cantidad de hacienda". (Arxiu Reial de Barcelona, Corona d'Aragó, lligall 276, document 71). Així, el **1659**, pel Tractat dels Pirineus, es va cedir a la monarquia francesa el Rosselló, el Vallespir, el Conflent, el Capcir i mitja Cerdanya.

L'11 de setembre de **1714** els exèrcits espanyols i francesos varen assaltar i ocupar Barcelona. **Immediatament es va suprimir, de facto, la Generalitat de Catalunya i el Consell de Cent de Barcelona.** Poc després una gran part del barri de Ribera és enderrocada i s'hi construeix una ciutadella que, de forma coordinada amb el castell de Montjuïc, servirà per bombardejar la capital catalana quan els poders polítics i militars espanyols ho considerin convenient.

El general Josep Moragues, cap de les tropes catalanes fora de Barcelona, va ser executat el 1715 i el seu cap penjat en una gàbia de ferro dalt del Portal de Mar, a la muralla de Barcelona, fins a l'any 1727. **El 16 de gener de 1716 es promulga el "Decreto de Nueva Planta" que estableix oficialment la supressió de la Generalitat, el Consell de Cent i de les Corts. Catalunya queda incorporada a la monarquia absoluta espanyola.**

El 1801, unes "Instrucciones" sobre els teatres prohibeixen qualsevol idioma que no sigui el castellà. Cinquanta-sis anys més tard, el **1857**, l'anomenada **"Ley Moyano de Instrucción Pública"** ratifica la prohibició del català en l'ensenyament públic. Igualment, el **1862** es prohibeix l'ús del català en les escriptures notariales i el **1870** en el Registre Civil.

En instal·lar-se els primers telèfons a l'Estat espanyol, el 1896, s'hi va prohibir l'ús del català. El **1904** se'n va permetre l'ús tot i que, només faltaria, amb precises limitacions. **El 1902 un Reial Decret prohibeix expressament l'ensenyament del catecisme en català.**

El mes de setembre de l'any **1923** es produeix el cop d'Estat del general **Primo de Rivera**. **Immediatament es dicten diversos decrets de prohibició de l'ús del català.** L'any **1925** el dictador

suprimeix la Mancomunitat, es prohibeixen els llibres catalans a les escoles i s'estableixen sancions als mestres que utilitzin el català.

El dia 6 d'agost de **1936**, només tres setmanes després de l'aixecament militar del general Franco, va tenir lloc **la primera execució significada** que va portar a terme l'exèrcit espanyol sublevat: **Josep Sunyol i Garriga, president del Club de Futbol Barcelona**. El dia 9 d'abril de **1938** és afusellat a Burgos el dirigent d'Unió Democràtica **Manuel Carrasco i Formiguera per decisió personal del general Franco**.

El 26 de gener de **1939** l'exèrcit colpista espanyol ocupa Barcelona. **Per l'ocupació de Barcelona Franco va rebre telegrams de felicitació de Mussolini, Hitler i Goering**. Com a totes les poblacions que s'havien anat ocupant, **es prohibeix qualsevol publicació, retolació o comunicació en català**. Pel que fa a la premsa **la prohibició va durar 37 anys: fins al 23 d'abril de 1976 no es va tornar a publicar un diari en català**.

El franquisme odia la cultura i, de forma especialment virulenta, la cultura catalana. Es prohibeixen tota mena de llibres, es saquegen i depuren biblioteques i arxius públics i privats. El que no es destrueix va a parar a l'estimadíssim i amical Arxiu de Salamanca. Entre els cremats destaquen els llibres i papers de Pompeu Fabra, llençats a una foguera davant de casa seva, a Badalona. D'aquells anys en destaca, per grotesca, **la prohibició del català a les làpides dels cementiris**.

El 15 d'octubre de 1940 és afusellat Lluís Companys, president de la Generalitat de Catalunya. Companys s'havia refugiat a França on va ser detingut per la Gestapo i lliurat a Franco. Va ser torturat a Madrid i traslladat a Barcelona. Al Castell de Montjuic va ser sotmès a un simulacre de judici i condemnat a mort. **L'assassinat de Companys cal sumar-lo a les 3.385 execucions que van tenir lloc entre 1938 i 1953 dictades pels tribunals militars espanyols**.

I després de quaranta anys de repressió franquista, la mai prou valorada democràcia espanyola va oferir noves fites d'aquesta aventura comuna com ara **la LOAPA (1982), la LOGSE (1990) predecessora de la Llei Wert, o l'agressió als més febles a través de l'anorreament dels fons de la llei de dependència (2012)**. I etcètera, etcètera, etcètera (i deixeu-me parar perquè m'estic posant de mal humor).

Sr. Monedero, podria passar que una nova força política espanyola benintencionada i extremadament optimista -o directament utòpica- es comprometés a treballar per un futur d'entesa i germanor entre una Catalunya autonòmica i l'Espanya jacobina. No tindria cap fonament ni garantia d'èxit però podria ser. **Però apel·lar a la història per justificar el manteniment de l'estatus polític de Catalunya ignora la nostra personalitat col·lectiva, evita el mínim rigor discursiu d'un dirigent polític, copia l'argumentari de la dreta més tronada i atempta contra la memòria de totes i cadascuna de les persones d'aquest país que han estat víctimes i damnificades durant aquests cinc segles que heu tingut la curiosa pensada de definir com a aventura comuna**.

La vostra formació política va començar la setmana explicant que una part del combustible per a la seva campanya seria l'odi al president de Catalunya i l'ha acabat apel·lant a la història per justificar que no tenim dret ni opció a l'autodeterminació. Doncs mireu, sort que proveniu del món universitari perquè **si arribeu a sortir de l'acadèmia militar no vull ni imaginar el vostre programa ni la vostra estratègia política**.